

Amsterdam

RAI in 2009

**RAI Elicium:
een mooie troef**

**MVO: Wij laten
zien wat we doen**

Kengetallen & cijfers

**INSPIRING
PEOPLE**

AMSTERDAM RAI

INSPIRING
PEOPLE

RAI Elicium:

Van staalblauw naar zacht brons en van soeverein zilver tot een zweem van goud; het Elicium kent, zeker op zonnige dagen, evenveel kleurschakeringen als mogelijkheden. Het nieuwe paradepaardje van Amsterdam RAI is in amper drie jaar van tekenafel tot leven gebracht. Een prestatie van formaat, dankzij een gestroomlijnde samenwerking tussen architect, aannemer, andere bouwpartners en de eigen RAI-organisatie.

een mooie troef

Op 15 april 2007 startte Amsterdam RAI een unieke exercitie. Letterlijk tussen de bedrijven door werd op een minimale bouwplaats met de bouw van een 46 meter hoog, 52 meter breed en 58 meter lang gebouw gestart. Ruim twee jaar later en 1.200 evenementen verder, staat het nieuwe boegbeeld van Amsterdam RAI te stralen tussen de bouwwerken van architect Bodon (Europacomplex - 1961 en Hollandcomplex - 1982).

Architectonisch statement

Het ontwerp van Mels Crouwel oogst, zoals het een architectonisch statement betaamt, lof en kritiek. Vanaf dag één was er een weblog waarop architectuurfans hun meningen deelden over 'dat nieuwe spaceship' aan het Europaplein. Anderen meenden dat het Elicium het nieuwe hotel van de RAI was. Nu kan bijna alles in het Elicium; alleen overnachten is volgens de vergunning niet mogelijk.

Na het slaan van de eerste paal op 21 juni 2007 verrees het pand in het najaar boven het maaiveld. Op 10 juli 2008 werd het hoogste punt bereikt en in september 2008 werd de bouw even stilgelegd. Beursorganisator IBC maakte graag gebruik van de extra meters en voor een week werd de ballroom-to-be ingericht als expositieruimte voor de televisiewereld. In januari 2009 maakte de Horecava als eerste gebruik van de grote ballroom, waarna het gebouw tot de zomer van 2009 wordt afgebouwd.

Dress to impress

Met haar 8.000 m² tapijt, ruim honderd strekkende

meter chique verduisteringsgordijnen en unieke veelkleurige led-verlichting, heeft de grote zaal van het Elicium een exclusief en innovatief karakter. De grote zaal is een aantrekkelijke extra feature voor de huidige en nieuwe relaties van de RAI, onder andere vanwege de mogelijkheid voor grootschalige zittende diners tot 1.200 personen (in theateropstelling max. 2.072 personen). Daarnaast geeft het Elicium een nieuwe dimensie aan de mogelijkheden van Amsterdam RAI. Zo is het gebouw ook bij uitstek geschikt voor kleinschalige bijeenkomsten: trainingen en vergaderingen van 5 tot 48 personen. De vergaderzalen zijn apart van elkaar te huren voor korte trainingen en vergaderingen van een dagdeel (vier uur) tot meerdaagse bijeenkomsten.

Duurzaam

Dat het Elicium in het oog springt is duidelijk, maar onder de grond en tussen de muren van het Elicium speelt zich nog veel meer af. Het gebouw is ontwikkeld met de nieuwste techniek op het gebied van duurzaamheid. Klimaatgevels, led-verlichting en glas van 3 cm dik zorgen voor een energiezuinig pand. Bovendien wordt 80% van de benodigde energie op 187 meter diep in de grond opgeslagen door middel van twee geothermische pompen.

Mooie troef

Juist in deze economisch onrustige tijden blijkt het Elicium grote aantrekkingskracht te hebben. De locatie, de uitstraling en de multifunctionele mogelijkheden spreken bij (potentiële) relaties tot de verbeelding. En daarmee heeft Amsterdam RAI een prachtige troef in handen om door de huidige storm heen te innoveren. ■

Het Elicium is een zogenaamd 'derdegeneratiebeursgebouw'. Oftewel een compact complex waarin de beurs- en congresfuncties geïntegreerd mogelijk zijn. Het Elicium biedt een hoogwaardig en exclusief onderkomen voor elk evenement. Met een basisoppervlakte van 3.400 m² biedt het Elicium de grootste ballroom van Nederland in combinatie met 4 congreszalen en 20 vergaderzalen.

Het Elicium is te gebruiken als 'stand alone' locatie of als exclusief onderdeel van een groter evenement binnen het RAI-complex. Doordat Amsterdam RAI met de toevoeging van het Elicium over meer dan 200 zalen beschikt, kan zij zich met recht het grootste multifunctionele congrescentrum van Europa noemen.

Amsterdam RAI wil niet alleen een inspirerend beursgebouw en innovatieve organisatie zijn, maar streeft er ook naar steeds duurzamer te werken. De missie in ons pas ontwikkelde duur-zaamheidsbeleid luidt officieel: 'Amsterdam RAI streeft naar het creëren van duurzame waarde op 'sterrenniveau' in een veilige, gezonde en milieuvriendelijke omgeving voor medewerkers, gebruikers en belanghebbenden van het gebouw'.

Prachtige woorden allemaal, maar veel belangrijker is; gebeurt er ook wat? Wat zijn onze activiteiten op het gebied van duurzaamheid? Wat zijn onze doelen voor de toekomst? Hoe gaan wij deze doelen bereiken?

Openheid over onze prestaties

Op deze vragen geven wij antwoord in ons eerste duurzaamheidsverslag dat begin juni is verschenen. In het duurzaamheidsverslag leggen wij open en eerlijk verantwoording af over onze prestaties op MVO-gebied. Wij laten zien wat goed gaat, maar ook waar we aanlopen tegen dilemma's, of waar we gewoon nog onvoldoende gepresteerd hebben.

Binnen vijf jaar willen we op het gebied van duurzaamheid koploper zijn in de congres- en evenementenindustrie in Europa. Openheid over onze duurzaamheidsprestaties hoort daarbij. Daarom is het verslag geschreven volgens de richtlijnen van het Global Reporting Initiative, wereldwijd de meest geaccepteerde standaard voor duurzaamheidsver-

Wij laten zien

slagen. We zijn begonnen op GRI niveau C en streven naar rapportage op een steeds hoger niveau.

In het verslag behandelen we de meest relevante duurzaamheidsthema's met daarbij ambitieuze en meetbare doelstellingen. Een greep uit onze ambities:

- 5 jaar lang elk jaar 5 procent minder afval, energie- en waterverbruik;
- een duurzaam inkoopproces met minimaal 25 procent groene producten en diensten;
- maximale bereikbaarheid met minimale belasting voor buurt en milieu;
- de leukste, innovatieve werkgever binnen de beurzen- en evenementenbranche voor eersteklas medewerkers;
- stageplaatsen voor jonge technici die leiden tot een vast contract.

Voortrekkersrol

Amsterdam RAI neemt haar rol serieus en dat zie je terug bij de medewerkers die regelmatig initiatieven aandragen om het bedrijf duurzaam te verbeteren. Een aantal van hen is verenigd in een ambassadeursclub. Tegelijk kijkt de sector naar Amsterdam RAI als toonaangevend bedrijf. Regelmatig worden we gevraagd om over ons MVO-beleid te vertellen en de aanbiedingen om zitting te nemen in panels en fora zijn legio. Onze nieuwe huisvesting in het Elicium is een toonbeeld van een duurzaam gebouw. Kortom: als het aan Amsterdam RAI ligt blijft het niet bij mooie woorden alleen, maar worden wij ook echt het meest duurzame congresgebouw van Europa. ■

> Lees ons Duurzaamheidsverslag op www.rai.nl

Erkenning voor Duurzaamheidsbeleid Amsterdam RAI

Als eerste Nederlandse beurzen- en congrescentrum heeft Amsterdam RAI in het afgelopen jaar maar liefst twee keurmerken behaald, de bronzen status bij Green Globe en De Green Key. Green Globe is het internationale duurzaamheidskeurmerk voor de beursindustrie. De Green Key is hét internationale keurmerk voor bedrijven in de toerisme- en recreatiebranche. De Green Key betekent dat een onderneming substantieel meer aan milieubeleid doet dan de wet- en regelgeving van hem verlangt.

aeo
excellence⁰⁹
awards

WINNER

jaarlijks toe aan bedrijven die een bijzondere bijdrage hebben geleverd aan de beursindustrie.

“Amsterdam RAI heeft gedurende de afgelopen 12 maanden het bedrijf over de gehele breedte aangepast aan deze tijd met een reeks duurzame en meetbare initiatieven. Dit is een uitzonderlijke prestatie voor een dergelijk korte periode.” – Aldus de jury.

Op 19 juni 2009 ontvingen wij de 'Sustainable Initiative of the Year Award' voor ons duurzaamheidsbeleid. De AEO (Association of Exhibition Organisers) kent de Excellence Awards

wat we doen

Terugblik 2008

Belangrijkste ontwikkelingen

- **Omzet gedaald ten opzichte van 2007, gestegen ten opzichte van vergelijkbaar 2006.** In 2008 heeft Amsterdam RAI een netto-omzet behaald van € 119,9 miljoen, 10% lager dan de € 133,3 miljoen in 2007, toen de omzet door een aantal grote evenementen van derden een recordniveau bereikte. Ten opzichte van het qua beurskalender vergelijkbare 2006 is de omzet toegenomen met 3,5%.
- **Bedrijfsresultaat en nettowinst lager.** In 2008 zijn de kosten met 2% gedaald tot € 112,7 miljoen. De kosten werden neerwaarts gedrukt door afname van de omzetgebonden kosten en door een eenmalige bijdrage als gevolg van een afkooptransactie. De kosten werden opwaarts beïnvloed door hogere afschrijvingen, extra tijdelijke kosten vanwege onder meer de bouwactiviteiten en hogere rentelasten als gevolg van de gepleegde investeringen. Het bedrijfsresultaat daalde ten opzichte van 2007 met 12,6% tot € 10,9 miljoen en de nettowinst met 26,6% tot € 5,3 miljoen.
- **Economische crisis raakt ook Amsterdam RAI.** In het vierde kwartaal van 2008, toen de internationale financiële en economische crisis vrij plotseling verder verdiepte, werd duidelijk dat dit ook forse gevolgen zou hebben voor de activiteiten van de RAI in 2009. Dit geldt temeer omdat voor 2009 twee belangrijke, tweejaarlijkse evenementen gepland stonden, te weten de TERTS (The European Road Transport Show, gericht op bedrijfsauto's) en de AutoRAI. In overleg met de sector is besloten de TERTS in 2009 geen doorgang te laten vinden, terwijl voor de AutoRAI op initiatief van Amsterdam RAI is besloten tot een vernieuwende en voor de exposanten sterk kostenbesparende manier om de auto's te presenteren. Voor Amsterdam RAI betekent dit dat het resultaat uit deze belangrijke evenementen in 2009 nagenoeg geheel wegvalt.
- **Maatregelen tonen wendbaarheid.** De ongunstige vooruitzichten voor 2009 hebben eind 2008 geleid tot een aantal ingrijpende maatregelen, gericht op kostenbesparing. Het bedrijf toont daarbij een relatief grote wendbaarheid doordat een substantieel deel, zo'n 20%, van het personeelsbestand flexibel was ingevuld. Daarnaast is de situatie voor management en medewerkers een extra aansporing om voor beursorganisatoren en exposanten concepten te ontwikkelen die de kosten van beursdeelname terugbrengen en het rendement ervan aanwijsbaar verhogen.
- **Meerjarig investeringsplan.** In de uitvoering van het meerjarige investeringsplan, gericht op 'upgrading' van het RAI-complex en met een budget na aanpassing aan inflatie van € 111,0 miljoen, zijn in 2008 voor in totaal € 38,6 miljoen investeringen geactiveerd. Het grootste deel van het investeringsbedrag betrof de bouw van het Elicium. Tot en met 2008 is uit hoofde van het meerjarig plan € 99,0 miljoen geïnvesteerd en aanbesteed. In 2009 zullen de investeringen hoofdzakelijk de afbouw van het Elicium betreffen.
- **Strategie komende jaren.** Voor de komende vijf jaar heeft Amsterdam RAI een strategie ontwikkeld die gericht is op het versterken van de content en het ontwikkelen van 'solutions' voor organisatoren en exposanten om het rendement van beurzen te verhogen. Door bovendien de focus op grote meerdaagse, internationale evenementen te versterken en door de sterke nationale evenementen in de eigen portfolio uit te bouwen, zal dit uiteindelijk moeten leiden tot een hogere waardecreatie per m².
- **Vooruitzichten.** Gezien vooral het wegvallen van de TERTS en de investering in de nieuwe opzet van de AutoRAI verwachten wij dat omzet en resultaat in 2009 aanzienlijk lager zullen uitkomen dan in 2008. Het financieel beleid zal sterk gericht zijn op het bewaken van de operationele cashflow zodat de financiële positie van Amsterdam RAI onverminderd sterk blijft. Daartoe is eind 2008 onder meer besloten tot een groot aantal kostenbeperkende maatregelen. Voor 2010 en volgende jaren is het van belang dat Amsterdam RAI zal bouwen op een aantal succesvolle internationale beurstitels, een goed gevulde orderportefeuille met evenementen van derden en de nu al gebleken extra aantrekkingskracht van het RAI Elicium.

Financiële gegevens

(x € 1 mln)

	2008	2007	2006	2005	2004
Resultaten:					
Omzet	119,9	133,3	115,7	107,5	112,2
Bedrijfsresultaat*)	10,9	12,5	12,9	12,3	12,7
Nettoresultaat*)	5,3	7,3	9,4	7,4	7,2
Groepsvermogen	72,6	69,2	62,8	54,2	47,6
Balans totaal	206,7	183,6	165,3	161,2	163,8
Voorzieningen	2,9	2,8	3,2	3,0	3,6
Netto-investeringen**)	38,6	22,2	10,4	12,3	28,1

Ratio's:					
Bedrijfsresultaat in % omzet	9,1%	9,4%	11,0%	11,4%	11,3%
Solvabiliteit	35,1%	37,7%	38,0%	33,6%	29,1%
Liquiditeit	0,6	0,6	0,7	0,8	0,8

*) inclusief resultaat verkoop deelnemingen

**) gebouwen, installaties en inventaris

Productie					
Totaal aantal evenementen	473	614	506	492	449
Totaal bezoekers	1.380.414	1.888.987	1.539.353	1.991.703	1.493.308

Uitsplitsing per type evenement:					
Beurzen door RAI georganiseerd	13	14	16	16	16
Bezoekers	459.721	899.034	464.720	975.215	494.351
Beurzen derden	50	47	44	41	40
Bezoekers	551.985	596.729	569.459	615.735	598.165
Internationale congressen	29	29	27	31	39
Bezoekers	36.641	51.347	111.730	64.942	64.992
Nationale congressen	29	27	19	16	35
Bezoekers	34.550	25.643	18.745	11.105	20.462
Voorstellingen	89	87	94	92	58
Bezoekers	108.092	87.035	107.458	93.814	59.357
Overige evenementen	263	410	306	296	256
Bezoekers	189.425	229.199	267.241	230.262	255.981

	2008	%	2007	%	2006	%
Organiseren van beurzen	44,4	37,1%	53,9	40%	44,6	39%
Accommodatieverhuur	22,3	18,6%	21,7	16%	21,0	18%
Uitgeven van vakbladen	6,8	5,7%	6,3	5%	6,3	5%
Catering	13,6	11,4%	18,7	14%	15,7	14%
Overige	32,8	27,2%	32,7	25%	28,1	24%
Totaal	119,9	100%	133,3	100%	115,7	100%

Amsterdam RAI in het kort

- Sinds 1893
- 48 congreszalen, 1 ballroom en 11 onderling te verbinden hallen
- 87.000 vierkante meter expositieruimte
- 500 evenementen en 110 beurzen en congressen per jaar
- 21 eigen beurstitels
- 1,5 – 2 miljoen bezoekers per jaar
- 4.000 parkeerplaatsen
- 1.750 plaatsen in het Auditorium / RAI Theater
- 7 restaurants
- 400 medewerkers
- 6.000 fte's indirecte werkgelegenheid
- 600 mln euro economische spin off

Directieteam Amsterdam RAI

Drs. A.J. Bakker - Voorzitter directie

Drs. L.J. Beyer - Directeur

I. Boersma - Algemeen Directeur Exhibitions

Mr. J. van den Bosch - Directeur Convention Centre

R.M. Brokking - Directeur RAI Langfords

D. Elzinga - Directeur CTICC Cape Town

Drs. R.J.G.M. Hanssen - Directeur MECC Maastricht

Th. Lingmont - Directeur Internationale Beurzen

M.A. van Nierop - Directeur Catering

M. van der Sluis - Commercieel Directeur Convention Centre

Drs. H.P. Wielinga - Directeur Nationale Beurzen

Deze brochure is een samenvatting van de belangrijkste ontwikkelingen en financiële resultaten.

Het complete jaarverslag is te downloaden op www.rai.nl.